

Rystende rapport fra Bataclan-retssagen

I november 2015 omkom 131 personer i et terrorangreb flere steder i Paris. En yderst velskrevet bog af Carrère følger retssagen mod de overlevende terrorister. Fortvivlende spørgsmål rejser sig. Foto af sørgende, der mindes ofrene: Wikimedia

Bo Heimann
09.12.2023

KULTUR // BOGANMELDELSE – Emmanuel Carrère har skrevet en forrygende bog om retssagen mod de overlevende terrorister bag angrebet på Bataclan og de øvrige attentater i Paris i november 2015. Det er næsten ikke til at holde ud at blive klogere på svarene til Carrères spørgsmål, skriver Bo Heimann. Hvordan vinder mennesker, der værdsætter livet, over mennesker, der ikke kan vente på at blive martyrer?

V13. Retssagen efter attentaterne 13. november 2015

Forfatter: Emmanuel Carrère

Oversat af Peter Borum. 296 sider.

Forlaget Bobo – Den Franske Bogcafés Forlag

”Jeg kiggede over på Hélène. Hun havde ikke længere nogen næse og et hul i stedet for højre øje. Jeg opdagede, at min kind sad helt løst og hang ned ad mit ansigt. Jeg stak min højre hånd ind i min mund for at tage mine tænder ud, så jeg ikke kom til at

sluge dem, fordi det risikerede at få mig til at hoste og tiltrække terroristernes opmærksomhed. De havde tændt alt lyset i den store spillesal, og gik rundt med en vis fryd og slog folk ihjel.”

Bataclan-angrebet

De dødeligste angreb på fransk jord siden anden verdenskrig fandt sted natten til fredag den 13. november 2015. Ni angribere iført selvmordsbomber dræbte 131 mennesker og efterlod hundredvis sårede. De fandt deres mål på Stade de France, hvor det franske fodboldhold spillede mod Tyskland, på restaurant- og caféterrasser, og især i Bataclans koncertsal, hvor 90 mennesker blev likvideret.

Øjenvidneberetningerne fra spillestedet Bataclan er rystende. Emmanuel Carrères *V13*-kodebetegnelse for retssagskomplekset efter attentaterne – er på alle måder rystende læsning. Den prisbelønnede journalist og forfatter holder ellers sin velskrevne journalistik snorlige efter Spinozas store forskrift: Ikke dømme, ikke begræde, ikke lade sig indignere, kun forstå.

Retssagen efter attentaterne 13. november 2015

Emmanuel Carrère
V13

Forlaget
[bobo]

Alligevel kryber det hele ind i én under læsningen. Ikke kun pga. øjenvidneberetningerne, men pga. indsigten i gerningsmændenes tænkning. Når det

handler om Gud, hvor begynder så galskaben? Hvad foregår der i hovedet på de fyre?

Det er næsten ikke til at holde ud at blive klogere på svarene til Carrères spørgsmål. Hvordan vinder mennesker, der værdsætter livet, over mennesker, der ikke kan vente på at blive martyrer? Hvordan når man mennesker, der ikke ser sig selv som sociale tilfælde, men som helte i fortroppen på en bevægelse, der skal erobre kloden, og som synes, at de sande ofre er de ”moderate” muslimer, som ønsker at tro, at islam kan forenes med værdierne i de fordærvede samfund, de bor i?

Dødskonvojen til Paris

Egentlig burde det være en belgisk historie. For dræberne var belgiere. Opvokset i parallelsamfund dér. Kørt derfra til Paris som en veritabel dødskonvoj for at begå deres udåd, som de selv forstod som legitimt svar på den statsterrorisme, de mente, Frankrig havde begået i Irak og Syrien (analog til de mennesker, der mener, at Hamas’ nedslagtning af omkring 1200 civile israelere d. 7. oktober var legitimt svar på Israels i deres øjne statsterrorisme i Gaza).

“Carrère skriver for godt, afvekslende og med skiftende greb

De belgiske efterforskere medvirker da også i retssagen. Men kun med lyd fra videolinket. De skal ikke have noget af at vise deres ansigter. Ingen tør blive genkendt, når man er oppe imod Djævelen selv. Og jo, de havde haft anholdt en af de tiltalte for mistanke om at planlægge terror, men løsladt ham igen. Hvorfor? Der var ikke noget i afhøringen af ham, der fik os til at tro, at han havde planer om at begå terror. Hvorfor ikke? Vi spurgte ham jo.

Retssagen mod de ansvarlige (de overlevende, for de fleste mordere sprængte sig selv i luften) begyndte i september 2021. Emmanuel Carrères ugentlige klummer for magasinet L’Obs (tidl. le Nouvel Observateur) er redigeret og samlet i denne begavede bog, der aldrig bliver gentagende eller kedelig trods sit ophæng i daglige retsmøder.

Carrère skriver for godt, afvekslende og med skiftende greb, nogle indlæg er afrundede noveller. Det er en journalistisk og litterær bedrift skabt af hårdt arbejde som iagttagelse i retssalen.

”Vi sover dårligere og dårligere. Vi har mareridt, bliver irritable. Og oftere og oftere begynder vi at græde derhjemme uden at have set det komme”, skriver Carrère.

Det er svært at læse uden at lade sig berøre på samme måde.

Har du tjekket ugens Kulturliste? Find den seneste udgave her.

Bataclan

Frankrig

terrorangreb

terrorisme

Bo Heimann

Bo Heimann, f. 1971, har som journalist og forfatter skrevet om eksistens, samfund og kultur i 25 år. Han er uddannet journalist fra DJH i 1997. Han er medstifter af Nordic Bildung. www.boheimann.com

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

ARRANGEMENTER

POV STUDY

POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER

BLIV MEDLEM